

Analyzing the Process of Assessing the Mental Health of Teaching Candidates for Admission to Farhangian University and Providing Solutions to Improve It

Seyed Sadegh Nabavi *

Assistant Professor, Department of Psychology and
Counseling, Farhangian University, Tehran, Iran

Extended Abstract:

1. Introduction

Today, there are many expectations from teachers. They are expected to have high technical skills, a good education, strong personality competencies, and sufficient social skills for effective communication. Finally, they must serve as good practical models for students. Therefore, the effect of the teacher's personality and behavior on the student's behavior and personality is more than other factors in the school. Every event that happens in the classroom is closely noticed by all the students. Considering the length of the education period and considering the sensitivity of childhood and adolescence, it should be expected that the teacher's behavior and personality can play an important role in improving or reducing the mental health of students. This study aimed to investigate the current status of the components considered for assessing the mental health of teaching candidates for admission to Farhangian University and to provide suggestions for its improvement. Therefore, considering the above, the main issue in this research is how to assess the mental health status of teaching candidates during the interview process for admission to Farhangian University? The research aims to answer the following questions: 1- What is the current status of the desired mental health components in the interview process for candidates entering Farhangian University and what are the appropriate measures? 2) What measures based on development documents should be taken at Farhangian University to improve the mental health of student teachers in the preparation stage?

2. Literature Review

The findings of Vela et al (2024) study show that hope and psychological resilience are significant predictors of psychological well-being among teaching candidates. The results of the study by Nabavi and Bakhtiari (2024) also show that the mental health framework of teaching candidates includes two positive and

* Corresponding Author: nabavi@cfu.ac.ir

How to Cite: Nabavi, D. S. (2026). Analyzing the Process of Assessing the Mental Health of Teaching Candidates for Admission to Farhangian University and Providing Solutions to Improve It, *Journal of Counseling and Psychotherapy Culture*, 17(66), 91-120. DOI: 10.22054/qccpc.2025.83799.3401

Original Research

Accepted: 30/11/2025

Revised: 22/11/2025

Received: 04/04/2025

ISSN: 2345-6051

eISSN: 2476-6178

negative dimensions, which have related components and indicators that should be considered in the interview process of candidates entering the teaching profession. The results of Novita (2021) research also showed that in the teacher education admission process, the element of candidate motivation is often ignored due to its difficulty in measuring, and the motivation of candidates for the teaching profession should be considered in the admission process. The results of Turner and Stough's (2020) research also show that emotional intelligence plays an important role in teacher effectiveness and that great attention should be paid to this personality trait in the selection of student teachers. Research findings by Kim, Darinmard, and McCann (2018) also show that the five dimensions of teachers' personality are related to their effectiveness. Also, the personality component should be considered as part of the selection process for teaching candidates. The results of the study by Sautelle, et. al (2015) also show that six psychological constructs: extraversion, openness to experience, conscientiousness, resilience, self-regulation, and cognitive ability are positively related to the selection of candidates for the teaching profession.

3. Methodology

The research method used was qualitative, phenomenological. The study population (participants) of this study included all faculty members and lecturers of Farhangian University in the fields of counseling and psychology, from whom a sample of 17 people was selected using purposive sampling (expert type). A semi-structured interview tool was used to collect the required data. The data required for this research includes information obtained through reviewing documents and conducting interviews with faculty members and instructors. Thematic analysis method was used to analyze the data. In order to ensure the reliability of the interviews in this study, the method of coding by a second researcher and re-coding by the primary researcher was used. In order to ensure the validity of the interviews in this study, the member checking was used. It should be noted that in this study, qualitative data analysis was performed using MAXQDA software, version 10.

4. Results

The results of the study showed that the mental health components of teaching volunteers included two main categories and eight subcategories. The category of identifying and assessing mental health components included the following components: insufficient identification and assessment of mental health, not having enough time, not having the necessary tools, and not accurately assessing mental health. The category of appropriate measures included the components of using valid psychological tests, specialization of mental health assessment, need for in-depth interviews, and assessment of psychological competence during and at the end of education. From the perspective of experts on improving the mental health of student teachers in the preparation stage at Farhangian University, two main categories were identified under the titles of "recruitment stage and preparation stage measures." Also, ten subcategories were identified, including:

"Selection of mentally healthy volunteers, supplementary psychological assessments, mental health and life skills workshops, recreational camps and scientific visits, setting up and strengthening counseling centers, enriching leisure time, providing a calm and lively environment, producing educational packages, helping to meet physical and psychological needs, and corrective measures."

5. Discussion

According to the findings of the present study, it can be concluded that the mental health components of candidates entering teacher education courses are not accurately assessed by interviewers through the interview process for various reasons. Therefore, in order to accept candidates with mental health to study at Farhangian University and enter the teaching profession, the results of valid psychological tests, along with specialized interviews at university assessment centers, should be used to assess the mental health of candidates, and the interviews of candidates should be conducted with greater sensitivity and precision. Also, in the preparation phase, by holding educational workshops in the areas of mental health and life skills, recreational camps and scientific visits, activating counseling centers on campuses and affiliated educational centers, preparing appropriate sports, artistic and cultural programs, increasing the quality of nutritional, residential, sports and welfare services on university campuses, and implementing preventive measures and timely therapeutic interventions on campuses and affiliated centers, it helped to improve the level of mental health of students and teachers. In order to improve the level of mental health of student teachers, it is recommended to hold educational workshops in the areas of mental health and life skills, recreational camps and scientific visits, activate counseling centers, and prepare appropriate sports, artistic, and cultural programs at the university.

6. Conclusion

According to the research findings, it can be said that in order to accept candidates with mental health to study at Farhangian University, the results of valid psychological tests should be used in addition to specialized interviews. In order to improve the level of mental health of student teachers, it is recommended to hold educational workshops in the areas of mental health and life skills, recreational camps and scientific visits, activate counseling centers, and prepare appropriate sports, artistic, and cultural programs at the university.

Acknowledgments

I hereby express my deepest gratitude and thanks to the faculty members and lecturers of Farhangian University who have supported the researcher in carrying out this research.

Keywords: Assessment, Student Admission, Teaching Candidates, Teaching Profession, Mental Health.

واکاوی فرایند ارزیابی سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی جهت پذیرش در دانشگاه فرهنگیان و ارائه راهکارهایی برای بهبود آن

استادیار گروه آموزشی روان‌شناسی و مشاوره، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

سیدصادق نبوی *

چکیده

این پژوهش باهدف تحلیل وضعیت موجود مؤلفه‌های موردنظر برای ارزیابی سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی جهت پذیرش در دانشگاه فرهنگیان و ارائه راهکارهایی برای بهبود آن انجام شد. روش پژوهش مورد استفاده کیفی از نوع پدیدارشناسی بود. مشارکت کنندگان این پژوهش شامل کلیه اعضای هیئت علمی و مدرسان دانشگاه فرهنگیان در رشته‌های مشاوره و روان‌شناسی بوده که از بین آن‌ها نمونه‌ای به تعداد ۱۷ نفر به روش نمونه‌گیری هدفمند (از نوع خبره) انتخاب شدند. از ابزار مصاحبه (نیمه- ساختاریافته) برای جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز استفاده شد. برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل مضمون استفاده به عمل آمد. نتایج پژوهش نشان داد که مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی شامل دو مقوله اصلی و هشت مقوله فرعی است. مقوله شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان، شامل مؤلفه‌های شناسایی و ارزیابی خیلی کم سلامت روان، عدم وجود زمان کافی، عدم وجود ابزارهای لازم و عدم ارزیابی دقیق سلامت روان بود. مقوله اقدامات متناسب، مؤلفه‌های استفاده از آزمون‌های روانی معتبر، تخصصی بودن ارزیابی سلامت روان، نیاز به مصاحبه‌های عمیق، ارزیابی صلاحیت روانی در حین و پایان تحصیل را در بر می‌گرفت. با توجه به یافته‌های پژوهش می‌توان گفت که به منظور پذیرش داوطلبانی برخوردار از سلامت روان در دانشگاه فرهنگیان، بایستی از نتایج آزمون‌های روانی معتبر در کنار مصاحبه تخصصی بهره گرفت و به منظور ارتقای سطح سلامت روان دانشجومعلمان، برگزاری کارگاه‌های آموزشی در حوزه‌های سلامت روان و مهارت‌های زندگی، اردوهای تفریحی و بازدیدهای علمی، فعال نمودن مراکز مشاوره، تدارک برنامه‌های ورزشی، هنری و فرهنگی مناسب در دانشگاه پیشنهاد می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: ارزیابی، پذیرش دانشجو، داوطلبان، حرفه معلمی، سلامت روان.

مقدمه

سلامت روان^۱ مفهومی است که در سال‌های اخیر مورد توجه سازمان بهداشت جهانی^۲ قرار گرفته است. سازمان بهداشت جهانی (۲۰۰۴) «سلامت روان را به عنوان وضعیتی از سالم‌زیستی که در آن فرد به استعدادهای بالقوه‌اش پی می‌برد، می‌تواند با استرس‌های بهنجار زندگی مقابله کند، به صورت مولد و ثمربخشی کار کند و توانایی کمک به جامعه‌اش را دارد تعریف می‌نماید. در این تعریف سلامت روان بیش از فقدان بیماری روانی است» (دراگن بروک و اسپرویت^۳، ۲۰۱۵). از نظر کاپلان^۴ و همکاران (۱۹۸۲) سلامت روان حالت خاصی از روان است که سبب بهبود، رشد و کمال شخصیت انسان می‌شود و به فرد کمک می‌کند که با خود و دیگران سازگاری داشته باشد (لئو^۵ و همکاران، ۲۰۲۰؛ به نقل از جرفی، ۱۴۰۴). همچنین سلامت روان حالت موفقیت‌آمیز کارکرد روانی است که منجر به فعالیت‌های مؤثر، روابط رضایت‌بخش و مؤثر میان فردی، توانایی سازگاری با تغییرات و مقابله مؤثر و کارآمد با مشکلات و چالش‌های زندگی می‌شود (برجعلی و ناصری‌نیا؛ به نقل از مصلحی، نعیمی و واحدی، ۱۴۰۰).

معلمان نقش اساسی در تبدیل محیط مدرسه به بستر سالم‌زیستی و ارتقای سلامت روان نوجوانان دارند (تام و همکاران^۶، ۲۰۲۰). همچنین معلمان برخوردار از سلامت روان، کارآمدی بالایی داشته و می‌توانند پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را بهبود بخشند (سیمز و همکاران^۷، ۲۰۲۵). از سویی معلمان برای شناسایی مسائل مربوط به سلامت روان و سالم‌زیستی دانش‌آموزان در موقعیت مناسبی قرار دارند و می‌توانند نقش مهمی در روند کمک به نگرانی‌های آن‌ها داشته باشند (مازر و ریکوود^۸، ۲۰۱۵). از طرف دیگر معلمان اغلب اولین کسانی هستند که با دانش‌آموزان دارای مشکلات سلامت روان در تماس هستند (شلمی، هاروی و ویت^۹، ۲۰۱۹). لذا آن‌ها باید خود را به مهارت‌های یاورانه مجهز کنند تا در طول سال‌های مدرسه، رشد و سازگاری شخصی، اجتماعی، آموزشی و شغلی دانش‌آموزان را ارتقاء دهند (کومار^{۱۰}، ۲۰۲۵). از آنجایی که معلمی یک حرفه پراسترس است، متخصصان و محققان بهداشت روان مدرسه به طور فزاینده‌ای نگران استرس شغلی معلمان و پیامدهای آن بر فرسودگی شغلی

1. Mental health
2. World health organization (WHO)
3. Droogenbroeck, F. V., & Spruyt, B
4. Kaplan
5. Liu
6. Tomé, G., & et al
7. Sims, S., & et al
8. Mazzer, K. R., & Rickwood, D. J.
9. Shelemy, L., Harvey, K., & Waite, P
10. Kumar, D. S

آنها، کارآمدی تدریس، ترک خدمت و عملکرد دانش‌آموزان هستند (کایهوی، بوتیانی و برادشاو^۱، ۲۰۲۲). بنابر نتایج تعدادی از پژوهش‌ها، دانش‌آموزان به‌طور فزاینده‌ای با تهدیداتی که سلامت روانی آنها را تهدید می‌کند دست‌وپنجه نرم می‌کنند، با این حال معلمان آموزش رسمی اندکی در زمینه سواد سلامت روان و نحوه حمایت از دانش‌آموزانی که نگرانی‌ها یا آسیب‌های روانی را تجربه می‌نمایند، دریافت می‌کنند (هندرسون اسمیت، فرانکو و بوتیانی^۲، ۲۰۲۳). لذا فراهم کردن پایه‌های قوی در زمینه سواد سلامت روان برای داوطلبان حرفه معلمی در طول دوران تربیت معلم، برای اطمینان از آمادگی نومعلمان برای حمایت از نیازهای سلامت روان دانش‌آموزان بسیار ضروری است (دودز^۳، ۲۰۱۶).

نتایج پژوهش زیمرمن و همکاران^۴ (۲۰۱۲) نشان می‌دهد که ۴۴٪ از دانشجومعلمان در دوره دوم تربیت معلم به‌نوعی دچار مشکلات سلامت روان هستند. علاوه بر این، زیو کوویک^۵ (۲۰۱۸) در آزمایش اعتبار هم‌زمان مقیاس هویت حرفه‌ای دانشجومعلم، دریافت که دانشجومعلمان معمولاً مسائل استرس و فرسودگی شغلی را در طول برنامه‌های خود گزارش می‌کنند. همچنین نتایج برخی پژوهش‌ها نشان می‌دهد که نومعلمان میزان بالایی از اختلال سلامت روان نظیر اضطراب و افسردگی را دارند (ست^۶، ۲۰۱۶؛ والتر و همکاران^۷، ۲۰۰۶؛ وداسترا و همکاران^۸، ۲۰۱۸؛ به نقل از کرت و هودی‌شل^۹، ۲۰۲۰).

از آنجا که سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی ارتباط مستقیمی با عملکرد فردی و شغلی آنها در آینده دارد، این موضوع از اهمیت بسیاری برخوردار است. نتایج برخی از پژوهش‌های خارج از کشور از جمله یافته‌های پژوهش ولا و همکاران^{۱۰} (۲۰۲۴) نشان می‌دهد که امید و سرسختی روان‌شناختی پیش‌بینی‌کننده‌های معناداری برای شادی ذهنی در بین داوطلبان حرفه معلمی هستند. نتایج پژوهش روجاس اندراد، ارنرند گروئن زریتا و پراسر براوو^{۱۱} (۲۰۲۴) نیز نشان می‌دهد که معلمان نقش مهمی در شناسایی و پرداختن به مسائل سلامت روان در بین دانش‌آموزان ایفا می‌کنند. یافته‌های پژوهش واتسون^{۱۲} (۲۰۲۲) حاکی از آن است که معلمان به آموزش بیشتر در مورد نقش خود در حمایت از سلامت روان نیاز دارند و می‌توانند نقش اساسی در حمایت از سلامت روان

1. Kaihoi, C. A., Bottiani, J. H., & Bradshaw, C. P
2. Henderson Smith, L., Franco, M.P. & Bottiani, J.H
3. Dods, J
4. Zimmermann, L., & et al
5. Živković, P
6. Seth
7. Walter & et al
8. Woudstra & et al
9. Kratt, D., & Houdyshell, M
10. Vela, J. C., & et al
11. Rojas-Andrade, R., Aranguren Zurita, S., & Prosser Bravo, G
12. Watson, K

دانش آموزان ایفا کنند. نتایج پژوهش ناولتا^۱ (۲۰۲۱) نیز نشان داد که در فرایند پذیرش تربیت معلم عنصر انگیزه داوطلبان، به دلیل دشواری اندازه گیری آن، اغلب نادیده گرفته می شود و باید انگیزه داوطلبان حرفه معلمی در فرایند پذیرش مورد توجه قرار گیرد. نتایج پژوهش تورنر و استاف^۲ (۲۰۲۰) نیز نشان می دهد که هوش هیجانی، نقش مهمی در اثربخشی معلم دارد و در گزینش دانشجو معلمان بایستی به این ویژگی شخصیتی توجه زیادی شود. یافته های پژوهش کیم، دارینمرد و مک کان^۳ (۲۰۱۸) نیز نشان می دهد که ابعاد پنج گانه شخصیت معلمان با اثربخشی آن ها مرتبط است. همچنین مؤلفه شخصیت باید به عنوان بخشی از فرایند گزینش داوطلبان حرفه معلمی مدنظر قرار بگیرد. نتایج پژوهش جاکوب، راکاف، تیلور، لیندی و روزن^۴ (۲۰۱۸) نشان داد که از طریق کاربرد ترکیبی مصاحبه، مشاهده و اجرای فنون ارزیابی، بهتر می توان به غربالگری متقاضیان شغل معلمی دست یافت. نتایج پژوهش ساتل، بولز، هتی و آریفن^۵ (۲۰۱۵) نیز نشان می دهد که شش سازه روان شناختی: برون گرایی، گشودگی به تجربه، وجدان کاری، تاب آوری، خودتنظیمی و توانایی شناختی به طور مثبتی با گزینش داوطلبان برای حرفه معلمی رابطه مثبتی دارد. یافته های پژوهش بولز، هتی، دینهام، اسکال و کلیتون^۶ (۲۰۱۴) نشان داد که تاکنون اکثر شیوه های انتخاب معلمان به صورت سنتی و بر مبنای آزمون ها و مصاحبه ها صورت گرفته و کارآمد نبوده اند؛ لذا آن ها الگویی را برای انتخاب داوطلبان حرفه معلمی که در آن، طیف گسترده ای از ارزیابی ها در زمینه توانایی تفکر، تعامل اجتماعی، علایق درونی، توانایی استدلال و تصمیم گیری باشد ارائه دادند. همچنین یافته پژوهش لاورنس^۷ (۲۰۱۳) نیز نشان می دهد که برخورداری از سلامت روانی مناسب، شاخصی از بهزیستی روان شناختی مطلوب برای گزینش داوطلبان حرفه معلمی است.

علاوه بر پژوهش های خارجی، نتایج برخی از پژوهش های داخل کشور از جمله یافته پژوهش علی آبادی و همکاران (۱۴۰۴) نشان می دهد که هوش هیجانی و سلامت روان با رضایت شغلی در معلمان دوره ابتدایی رابطه معناداری دارد. نتایج پژوهش حاجی پور (۱۴۰۳) نیز نشان می دهد که افسردگی دانشجو معلمان دختر بیشتر از دانشجو معلمان پسر بوده و از نظر بقیه مؤلفه های سلامت روان، بین دانشجو معلمان دختر و پسر تفاوت معناداری وجود ندارد. نتایج پژوهش نبوی و بختیاری (۱۴۰۳) نیز نشان می دهد که چارچوب سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی، شامل دو بعد مثبت و منفی است که دارای مؤلفه ها و شاخص های مرتبط می باشد که باید در فرایند

1. Novita, P

2. Turner, K., & Stough, C

3. Kim, L. E., Dar-Nimrod, I., & MacCann, C

4. Jacob, B. A., Rockoff, J. E., Taylor, E. S., Lindy, B., & Rosen, R

5. Sautelle, E., Bowles, T., Hattie, J., & Arifin, D. N

6. Bowles, T., Hattie, J., Dinham, S., Scull, J., & Clinton, J

7. Lawrence, M

مصاحبه داوطلبان ورود به حرفه معلمی به آن‌ها توجه نمود. یافته‌های پژوهش یاراحمدیان و همکاران (۱۴۰۳) نشان داد که سلامت روانی معلمان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل در کیفیت آموزش، نقشی تعیین‌کننده در فرایند تدریس و یادگیری ایفا می‌کند. نتایج پژوهش احمدآبادی، لطفی و علویان (۱۴۰۰) نیز نشان داد که متغیرهای یکپارچگی اجتماعی، پذیرش اجتماعی و مشارکت اجتماعی، به‌طور معناداری سلامت روان دانشجویان را پیش‌بینی کرده و مجموعاً ۲۶ درصد از واریانس مشکلات سلامت روان را تبیین می‌کنند. نتایج پژوهش شیربگی، غلامی و احمدی (۱۳۹۷) نیز نشان می‌دهد که در اولویت‌بندی مشکلات مصاحبه داوطلبان حرفه معلمی، رتبه نخست مربوط به مشکلات شخصی داوطلبان و سپس شاخص‌های روان‌سنجی است. یافته‌های پژوهش نبوی، سهرابی، افروز، دلاور و حسینیان (۱۳۹۶) نیز نشان داد که متغیر حمایت اجتماعی می‌تواند رابطه بین خودکارآمدی و سلامت روان را در بین معلمان میانجی‌گری نماید. نتایج پژوهش محمدی جلالی فراهانی (۱۳۹۵) نیز نشان داد که ۵۲/۷ درصد از دانشجویان معلمان پسر و ۵۶/۱ درصد از دانشجویان دختر از سلامت روان لازم برخوردارند و ۴۷/۳ درصد از دانشجویان معلمان پسر و ۴۲/۱ درصد از دانشجویان دختر مشکوک به علائم مرضی هستند. همچنین یافته‌های پژوهش محمدی‌درویش، پیرجراغ‌علی، نعمتی و گیاهپور (۱۳۹۴) نیز نشان داد که ۳۳ درصد از دانشجویان معلمان و ۳۰٫۲۹ درصد معلمان چهار مشکلاتی در حوزه سلامت روان بودند. با عنایت به نتایج پژوهش‌های قبلی به نظر می‌رسد که برخورداری از سلامت روان برای داوطلبان حرفه معلمی با توجه به جایگاه و موقعیت شغلی حرفه معلمی اهمیت به‌سزایی دارد. از آنجایی که یکی از اهداف مهم تأسیس دانشگاه فرهنگیان، تأمین و تربیت معلمان، مدیران و مربیان مؤمن، متعهد، کارآمد و توانمند در طراز جمهوری اسلامی ایران بوده است (دانشگاه فرهنگیان، ۱۳۹۱). همچنین هدف عملیاتی ۷-۲ برنامه راهبردی دانشگاه فرهنگیان بر استقرار نظام پذیرش دانشجو و سنجش صلاحیت‌های داوطلبان بر اساس نظام معیار اسلامی تأکید دارد (دانشگاه فرهنگیان، ۱۳۹۵). با توجه به اهداف مذکور، به نظر می‌رسد که در انتخاب و گزینش داوطلبان جهت پذیرش در دانشگاه فرهنگیان به‌عنوان دانشجومعلم بایستی به سلامت روان آن‌ها توجه بیشتری نمود تا ورودی‌های شایسته‌ای وارد دوره تربیت معلم بشوند که متأسفانه به این موضوع در سال‌های گذشته کمتر توجه شده است. با توجه به مطالب مذکور هدف اصلی این پژوهش تحلیل وضعیت موجود مؤلفه‌های موردنظر برای ارزیابی سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی جهت پذیرش در دانشگاه فرهنگیان و ارائه راهکارهایی برای بهبود آن است. لذا با توجه به موارد فوق، مسأله اصلی در این پژوهش این است که ارزیابی وضعیت سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی در فرایند پذیرش دانشگاه فرهنگیان چگونه صورت می‌گیرد؟ همچنین پژوهشگر در جستجوی یافتن پاسخ علمی به سؤالات زیر است:

- ۱- وضعیت موجود مؤلفه‌های موردنظر برای ارزیابی سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی جهت پذیرش در دانشگاه فرهنگیان و اقدامات متناسب با آن چگونه است؟
- ۲- برای ارتقای سطح سلامت روان دانشجو معلمان در مرحله آماده‌سازی چه اقداماتی مبتنی بر اسناد تحولی باید در دانشگاه فرهنگیان صورت پذیرد؟.

روش پژوهش

با توجه به ماهیت موضوع و اهداف پژوهش، روش پژوهش مورد استفاده کیفی از نوع پدیدارشناسی است. به این دلیل از روش پدیدارشناسی (تجربی) استفاده شد که مؤلفه‌های موردنظر برای ارزیابی وضعیت سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی مشخص نبود؛ لذا باید از طریق مصاحبه (نیمه ساختاریافته) با صاحب نظران حوزه روان‌شناسی و مشاوره در میان گذاشته می‌شد تا مؤلفه‌های مربوطه تعیین گردد. این روش به دنبال نشان دادن جزئیات پدیده مورد بررسی است تا پدیده را به نحوی که توسط فعالان اجتماعی درک می‌شوند نشان دهد. همچنین در بردارنده مجموعه‌ای از روش‌های تفسیری بوده که به دنبال توصیف، رمزگشایی و تجربه است (خنifer و مسلمی، ۱۳۹۶).

جامعه مورد مطالعه (مشارکت کنندگان) این پژوهش، شامل کلیه اعضای هیئت علمی و مدرسان دانشگاه فرهنگیان در رشته‌های مشاوره و روان‌شناسی بوده که از بین آن‌ها نمونه‌ای به تعداد ۱۷ نفر (۸ مرد و ۹ زن) به روش نمونه‌گیری هدفمند (از نوع خبره) انتخاب شدند؛ زیرا باید اطلاعات از افرادی به دست می‌آمد که متخصص مشاوره و روان‌شناسی بوده و با فرایند مصاحبه داوطلبان جهت پذیرش در دانشگاه فرهنگیان آشنا بوده و در این خصوص، حداقل چهار سال تجربه زیسته داشته باشند. پس به این ترتیب نمونه‌گیری بر اساس هدف پژوهش انجام گرفت. نمونه‌گیری هدفمند، نوعی نمونه‌گیری غیر تصادفی است که در آن پژوهشگر افراد واجد ویژگی‌های خاص را برای شرکت در پژوهش دعوت می‌کند (جانسون و کریستنسن^۱، ۲۰۱۴؛ ترجمه علیرضا کیامنش و همکاران، ۱۳۹۵).

با توجه به ماهیت و سؤال‌های پژوهش، از ابزار مصاحبه (نیمه ساختاریافته) برای جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز استفاده شد. داده‌های مورد نیاز این پژوهش شامل اطلاعاتی است که از طریق بررسی اسناد و مدارک، انجام مصاحبه با اعضای هیئت علمی و مدرسان به دست آمد. مصاحبه به صورت انفرادی با اعضای هیئت علمی و مدرسان انجام گرفت. البته قبل از انجام فرایند مصاحبه، توضیحات لازم برای جلب همکاری و رضایت مصاحبه‌

شوندگان ارائه شد. هر مصاحبه تقریباً ۳۰ الی ۴۵ دقیقه به طول انجامید و در بررسی ثبت اطلاعات حاصله از مصاحبه، از ضبط صوت و یادداشت‌برداری استفاده شد. با اجرای مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته فرایند نمونه‌گیری پیش رفت و ابعاد مسئله پژوهش موردبررسی قرار گرفت. انجام مصاحبه با افراد نمونه ادامه یافت تا اینکه پس از مصاحبه با ۱۷ نفر عضو هیئت‌علمی و مدرس دانشگاه به حد اشباع نظری رسید، به این معنا که با مصاحبه‌شوندگانی که در مراحل پایانی، مصاحبه انجام گرفت اطلاعات جدیدی از آن‌ها به دست نیامد. ملاک‌های ورود به مطالعه در این پژوهش، داشتن مدرک دکتری در رشته‌های مشاوره و روان‌شناسی، عضویت در هیئت‌علمی یا مدرس دانشگاه فرهنگیان، داشتن حداقل چهار سال تجربه در فرایند پذیرش (مصاحبه) داوطلبان حرفه معلمی و رضایت آگاهانه بوده است.

بر اساس فرایندی که شرح داده شد مصاحبه‌های ضبط‌شده، پس از پیاده‌سازی و تبدیل به متن نوشتاری، ویرایش و در قالب متن ورد تایپ شد. پس از تبدیل مصاحبه‌ها به متن نوشتاری بر روی داده‌های حاصله، کدگذاری باز، محوری و انتخابی صورت گرفت. سپس مقوله‌های اصلی و فرعی (مضامین) مشخص شد و بعد به تفسیر آن‌ها پرداخته شد. برای تحلیل داده‌های مصاحبه‌ها از روش تحلیل مضمون^۱ استفاده شد که روشی برای تحلیل داده‌های کیفی حاصل از مصاحبه‌ها است. آن روشی برای شناخت و تحلیل الگوهای موجود در داده‌های کیفی است و همچنین ابزار پژوهشی منعطف و مفیدی برای تحلیل حجم زیادی از داده‌های پیچیده است (خنیفر، ۱۳۹۶). لازم به ذکر است که در این پژوهش تحلیل داده‌های کیفی با استفاده از نرم‌افزار مکس کیودا^۲ نسخه دهم انجام گرفت.

به منظور اطمینان از قابلیت اعتماد (پایایی) مصاحبه‌ها در این پژوهش، از روش باز کدگذاری توسط کدگذار دیگر و باز کدگذاری پژوهشگر استفاده شد؛ به این صورت که متن پیاده شده ۴ مصاحبه به صورت تصادفی در اختیار یک نفر از اعضای هیئت‌علمی متخصص در روان‌سنجی قرار گرفت و از ایشان خواسته شد که آن‌ها را کدگذاری نماید. مقدار پایایی بین کدگذاران در باز کدگذاری توسط کدگذار دیگر ۹۳٪. به دست آمد که نشان‌دهنده پایایی مطلوبی است؛ همچنین با استفاده از باز کدگذاری توسط پژوهشگر، مقدار پایایی ۹۱٪. به دست آمد که مقدار پایایی مطلوبی است. به منظور اطمینان از اعتبارپذیری (روایی) مصاحبه‌ها در این پژوهش، از روش همسوسازی استفاده به عمل آمد. به این صورت که از دو نفر از همکاران پژوهشگر خواسته شد تا نظرات خود را پیرامون سؤالات مصاحبه بیان کنند تا هم‌گرایی نظرات مشخص شود. نظرات ایشان نشان‌دهنده این بود که

سؤالات مصاحبه همه سؤالات پژوهش را تحت پوشش قرار می‌دهد.

یافته‌های پژوهش

هدف اصلی این پژوهش تحلیل وضعیت موجود مؤلفه‌های موردنظر برای ارزیابی سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی جهت پذیرش در دانشگاه فرهنگیان و ارائه راهکارهایی برای بهبود آن بود؛ لذا با عنایت به آن، با ۱۷ نفر از اعضای هیئت علمی و مدرسان دانشگاه فرهنگیان (۸ مرد و ۹ زن) مصاحبه به صورت انفرادی به عمل آمد. بعد از انجام هر مصاحبه، عبارات مهم و معنادار در مصاحبه‌ها مشخص و کدها استخراج شدند. فرایند کدگذاری هر مصاحبه به صورت مجزا انجام گرفت و سپس کدها بازنگری شد که در این مرحله کدهای تکراری حذف و کدهای دارای هم‌پوشانی ادغام شد. در مرحله بعد برخی از طبقات به زیرطبقه تقسیم شده و برخی دیگر باهم ادغام شدند. در مرحله نهایی، به منظور طبقه‌بندی مناسب و تفسیر، داده‌ها در جدول‌هایی بازآرایی شدند. با توجه به سؤال‌های پژوهش، در ادامه تحلیل کیفی داده‌ها در جداول ارائه می‌شود.

سؤال ۱- وضعیت موجود مؤلفه‌های موردنظر برای ارزیابی سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی جهت پذیرش در دانشگاه فرهنگیان و اقدامات متناسب با آن چگونه است؟

در پاسخ به سؤال اول پژوهش، با اعضای هیئت علمی و مدرسان مدعو دانشگاه فرهنگیان به عنوان صاحب نظر مصاحبه به عمل آمد که داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها مورد استخراج قرار گرفت. پس از استخراج ۳۹ کد باز به دست آمد. سپس کدگذاری محوری برای هر کدام از مصاحبه‌شوندگان جداگانه انجام شد و در نهایت به صورت تجمیعی کدگذاری انجام گرفت. با استفاده از روش تحلیل مضمون، یافته‌های پژوهش تحلیل شد. ابتدا داده‌ها بدون در نظر داشتن مبنای نظری، کدگذاری شدند. در مرحله بعد، کدهای تکراری حذف شد و فرایند تلخیص و کاهش کدها تا جایی ادامه پیدا کرد که به مقوله‌ها و طبقه‌های کلی‌تری رسید. آنچه در جدول ۱ آمده، گزارشی از کدهای استخراج شده و مقوله‌های شناسایی شده از مصاحبه با صاحب نظران است.

جدول ۱. مقوله‌های شناسایی شده از مصاحبه با صاحب نظران در سؤال اول پژوهش

مقوله‌های فرعی	کدهای استخراج شده
شناسایی و ارزیابی خیلی کم مؤلفه‌های سلامت روان	شناسایی و ارزیابی در حد خیلی کم مؤلفه‌های سلامت روان در فرایند مصاحبه داوطلبان ورود به دانشگاه فرهنگیان (۱-ع؛ ۸-ع؛ ۱۱-ع؛ ۱۲-ع؛ ۱۳-ع؛ ۱۵-م؛ ۱۶-ع؛ ۱۷-م)، ارزیابی بسیار ضعیف مؤلفه‌های سلامت روان در فرایند مصاحبه داوطلبان (۴-ع)، بررسی و ارزیابی محدود برخی مؤلفه‌های سلامت روان در فرایند مصاحبه داوطلبان (۵-ع)،

عدم وجود زمان کافی	-عدم وجود زمان کافی در جهت شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان (۱-ع؛ ۲-ع)، زمان کم مصاحبه (۱۷-م)، عدم امکان بررسی دقیق سلامت روان داوطلبان طی جلسه کوتاه مصاحبه (۶-ع)، موردتوجه قرار ندادن دقیق مؤلفه‌های سلامت روان در فرایند مصاحبه داوطلبان ورود به دانشگاه فرهنگیان به دلیل وقت کم مصاحبه (۱۴-م)،
عدم وجود ابزارهای لازم	-نبود ابزارهای لازم برای شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان در فرایند مصاحبه داوطلبان (۴-ع؛ ۱۱-ع)، عدم وجود زمان و ابزار کافی در جهت شناخت مؤلفه‌های سلامت روان (۱-ع)، عدم وجود ابزار مناسب در فرایند مصاحبه (۲-ع)،
عدم ارزیابی دقیق مؤلفه‌های سلامت روان	-مورد ارزیابی دقیق قرار نگرفتن مؤلفه‌های سلامت روان در فرایند مصاحبه داوطلبان (۳-ع؛ ۹-م؛ ۱۲-ع؛ ۱۴-م)، انجام نشدن پایش و ارزیابی سلامت روان (۲-ع)، عدم امکان بررسی دقیق سلامت روان داوطلبان طی جلسه کوتاه مصاحبه (۶-ع)، موردتوجه قرار نگرفتن سلامت روانی داوطلبان در حین فرایند مصاحبه ورودی (۷-ع)، مورد ارزیابی علمی دقیق قرار نگرفتن داوطلبان به لحاظ موضوع سلامت روان (۱۰-ع)، موردتوجه قرار ندادن دقیق مؤلفه‌های سلامت روان در فرایند مصاحبه داوطلبان ورود به دانشگاه فرهنگیان به دلیل وقت کم مصاحبه (۱۴-م)،
تخصصی بودن ارزیابی سلامت روان	-تخصصی بودن بررسی و ارزیابی سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی (۲-ع)، پیچیده و تخصصی بودن بررسی سلامت روان افراد (۵-ع)، نبود نیروی متخصص (۵-ع)،
استفاده از آزمون‌های روانی معتبر	-استفاده از یکی از پرسشنامه‌های معتبر حوزه بالینی برای ارزیابی سلامت روان داوطلبان (۳-ع)، استفاده از آزمون‌های روانی معتبر برای ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان (۵-ع؛ ۱۴-م)، شناسایی و مورد ارزیابی قرار دادن مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان در فرایند مصاحبه با استفاده از آزمون‌های روانی معتبر (۱۲-ع)،
نیاز به مصاحبه‌های عمیق	-نیاز به مصاحبه‌های عمیق‌تر برای ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان (۵-ع)،
ارزیابی صلاحیت روانی در حین و پایان تحصیل	-ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان در موقعیت‌های متنوع (۴-ع)، مورد ارزیابی علمی دقیق قرار دادن سلامت روان داوطلبان طی دوره چهارساله کارشناسی (۱۰-ع)، مورد ارزیابی قرار دادن صلاحیت روانی دانشجویان در پایان تحصیل (۱۳-ع)، مورد ارزیابی علمی قرار دادن سلامت روان داوطلبان طی دوره چهارساله کارشناسی (۱۳-ع)،

بر اساس اطلاعات جدول ۱، هشت مقوله فرعی تحت عناوین «شناسایی و ارزیابی خیلی کم مؤلفه‌های سلامت روان، عدم وجود زمان کافی، عدم وجود ابزارهای لازم، عدم ارزیابی دقیق مؤلفه‌های سلامت روان، استفاده از آزمون‌های روانی معتبر، تخصصی بودن ارزیابی سلامت روان، نیاز به مصاحبه‌های عمیق، ارزیابی صلاحیت روانی در حین و پایان تحصیل» استخراج شدند. پس از کدگذاری محوری داده‌ها، یک مضمون (تم) کلی استخراج شد که در بردارنده ۲ مقوله اصلی و ۸ مقوله فرعی بود. آنچه در جدول ۲ آمده، گزارشی از نمونه کدهای استخراج‌شده، مقوله‌های فرعی، مقوله‌های اصلی (مضامین) و مضمون اصلی پژوهش است.

جدول ۲. مضامین و مقوله‌های شناسایی شده از مصاحبه با صاحب‌نظران در سؤال اول پژوهش

مضمون اصلی	مقوله‌های اصلی (مضامین)	مقوله‌های فرعی	نمونه کدهای استخراج شده
مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان	شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان	شناسایی و ارزیابی خیلی کم مؤلفه‌های سلامت روان	- شناسایی و ارزیابی در حد خیلی کم مؤلفه‌های سلامت روان در فرایند مصاحبه داوطلبان ورود به دانشگاه فرهنگیان (۱-ع؛ ۴-ع؛ ۵-ع؛ ۸-ع؛ ۱۱-ع؛ ۱۲-ع؛ ۱۳-ع؛ ۱۵-م؛ ۱۶-ع؛ ۱۷-م)،
		عدم وجود زمان کافی	- عدم وجود زمان کافی در جهت شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان (۱-ع؛ ۲-ع؛ ۱۴-م؛ ۱۷-م)،
		عدم وجود ابزارهای لازم	- نبود ابزارهای لازم برای شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان در فرایند مصاحبه داوطلبان (۱-ع؛ ۲-ع؛ ۴-ع؛ ۱۱-ع)،
		عدم ارزیابی دقیق مؤلفه‌های سلامت روان	- مورد ارزیابی دقیق قرار نگرفتن مؤلفه‌های سلامت روان در فرایند مصاحبه داوطلبان (۲-ع؛ ۳-ع؛ ۶-ع؛ ۷-ع؛ ۹-م؛ ۱۰-ع؛ ۱۲-ع؛ ۱۴-م)،
	اقدامات متناسب	تخصصی بودن ارزیابی سلامت روان	- تخصصی بودن بررسی و ارزیابی سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی (۳-ع؛ ۵-ع)،
		استفاده از آزمون‌های روانی معتبر	- استفاده از آزمون‌های روانی معتبر برای ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان (۳-ع؛ ۵-ع؛ ۱۲-ع؛ ۱۴-م)،
		نیاز به مصاحبه‌های عمیق	- نیاز به مصاحبه‌های عمیق‌تر برای ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان (۵-ع)،
		ارزیابی صلاحیت روانی در حین و پایان تحصیل	- مورد ارزیابی قرار دادن صلاحیت روانی دانشجومعلمان در حین و پایان تحصیل (۶-ع؛ ۱۰-ع؛ ۱۳-ع)،

بر اساس نتایج حاصل از تحلیل کیفی داده‌ها (جدول ۲)، می‌توان اظهار داشت که پیرامون وضعیت موجود مؤلفه‌های موردنظر سلامت روان در فرایند مصاحبه داوطلبان ورود به دانشگاه فرهنگیان و اقدامات متناسب با آن از دیدگاه صاحب‌نظران دو مقوله اصلی تحت عناوین «شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان و اقدامات متناسب»، شناسایی شدند. همچنین هشت مقوله فرعی شامل: «شناسایی و ارزیابی خیلی کم مؤلفه‌های سلامت روان، عدم وجود زمان کافی، عدم وجود ابزارهای لازم، عدم ارزیابی دقیق مؤلفه‌های سلامت روان، استفاده از آزمون‌های روانی معتبر، تخصصی بودن ارزیابی سلامت روان، نیاز به مصاحبه‌های عمیق، ارزیابی صلاحیت روانی در حین و پایان تحصیل» مشخص شدند. در مقوله شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان، صاحب‌نظران معتقد بودند که در حال حاضر مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان در فرایند مصاحبه ورود به دانشگاه فرهنگیان در حد خیلی کم شناسایی و مورد ارزیابی قرار می‌گیرد، به‌منظور شناسایی و ارزیابی

مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان در فرایند مصاحبه زمان کافی برای مصاحبه‌گران در نظر گرفته نشده است، ابزارهای لازم برای شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان در فرایند مصاحبه داوطلبان در اختیار مصاحبه‌گران تخصصی قرار نمی‌گیرد. همچنین با توجه به وقت کم مصاحبه و در اختیار نداشتن ابزارهای لازم برای شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان توسط مصاحبه‌گران تخصصی در فرایند مصاحبه، ارزیابی دقیقی از مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان صورت نمی‌گیرد. در مقوله اقدامات متناسب، صاحب‌نظران معتقد بودند که بررسی و ارزیابی سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی یک عمل بسیار تخصصی محسوب می‌شود که نیاز به نیروی متخصص مشاوره و روان‌شناسی بالینی در فرایند مصاحبه دارد، برای ارزیابی دقیق مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان در فرایند مصاحبه از آزمون‌های روانی معتبر باید استفاده گردد، بررسی سلامت روان داوطلبان فرایندی پیچیده و تخصصی است که به مصاحبه‌های عمیق‌تر نیاز دارد. همچنین برای ارزیابی سلامت روان دانشجومعلم‌ان نباید به ابتدای تحصیل اکتفا شود باید سلامت روان ایشان طی چهار سال ارزیابی گردد و بهتر است در پایان تحصیل نیز صلاحیت روانی آنها مورد ارزیابی قرار گیرد. سؤال ۲- برای ارتقای سطح سلامت روان دانشجومعلم‌ان در مرحله آماده‌سازی چه اقداماتی مبتنی بر اسناد تحولی باید در دانشگاه فرهنگیان صورت پذیرد؟.

در پاسخ به سؤال دوم پژوهش، با اعضای هیئت علمی و مدرسان مدعو دانشگاه فرهنگیان به عنوان صاحب‌نظر مصاحبه به عمل آمد که داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها مورد استخراج قرار گرفت. پس از استخراج ۵۶ کد باز به دست آمد. سپس کدگذاری محوری برای هر کدام از مصاحبه‌شوندگان جداگانه انجام شد و در نهایت به صورت تجمیعی کدگذاری انجام گرفت. با استفاده از روش تحلیل مضمون، یافته‌های پژوهش تحلیل شد. ابتدا داده‌ها بدون در نظر داشتن مبنای نظری، کدگذاری شدند. در مرحله بعد، کدهای تکراری، حذف شد و فرایند تلخیص و کاهش کدها تا جایی ادامه پیدا کرد که به مقوله‌ها و طبقه‌های کلی‌تری رسید. آنچه در جدول ۳ آمده، گزارشی از کدهای استخراج شده و مقوله‌های شناسایی شده از مصاحبه با صاحب‌نظران است.

جدول ۳. مقوله‌های شناسایی شده از مصاحبه با صاحب نظران در سؤال دوم پژوهش

مقوله‌های فرعی	کدهای استخراج شده
کارگاه‌های آموزشی سلامت روان و مهارت‌های زندگی	برگزاری کارگاه‌های آموزشی در حوزه‌های سلامت روان و مهارت‌های زندگی (۲-ع؛ ۶-ع؛ ۸-ع؛ ۹-م؛ ۱۱-ع؛ ۱۴-م)، برگزاری کارگاه‌های تخصصی برای دانشجویان (۱۵-م)، استفاده از ظرفیت ساعت فرهنگی برای اجرای برنامه‌های آموزشی در زمینه سلامت روان و مهارت‌های زندگی (۳-ع)، برگزاری کارگاه‌های آموزشی در زمینه سلامت روان و اصلاح رفتار برای دانشجویان (۱۳-ع)، اجرای دوره‌های آموزشی و کارگاهی توسط مشاوران متخصص در پردیس‌ها (۱۰-ع)، آموزش روش‌های برخورد منطقی با مسائل و شیوه‌های سازگاری با استرس (۵-ع)، اجرای دوره‌های آموزشی در زمینه رشد و ارتقای مهارت‌های شناختی، عاطفی، رفتاری و اجتماعی دانشجومعلم‌ان در طی دوران تحصیل (۴-ع)،
اردوهای تفریحی و بازدیدهای علمی	برگزاری اردوهای تفریحی و بازدیدهای علمی برای دانشجومعلم‌ان (۱-ع)، برگزاری اردوها و بازدیدهای علمی و تفریحی درون استان و خارج استان (۶-ع)،
راه‌اندازی و تقویت مراکز مشاوره	راه‌اندازی و فعال نمودن مراکز مشاوره در پردیس‌ها و مراکز آموزشی تابعه (۲-ع؛ ۸-ع؛ ۹-م؛ ۱۵-م)، فعال شدن مراکز مشاوره در پردیس‌ها (۱۳-ع)، راه‌اندازی و توسعه مراکز مشاوره دانشجویی در پردیس‌ها (۱۴-م)، تقویت مراکز مشاوره در پردیس‌ها و مراکز تابعه (۱۲-ع)، احیای مراکز مشاوره در پردیس‌ها و مراکز تابعه (۱۲-ع)، ارائه خدمات روان‌شناختی و مشاوره به دانشجومعلم‌ان در پردیس‌ها و مراکز آموزشی تابعه توسط مشاوران دارای پروانه اشتغال تخصصی (۱۰-ع)، به کارگیری روان‌شناسان و مشاوران حرفه‌ای در مراکز مشاوره پردیس‌ها (۷-ع)، ساماندهی مراکز مشاوره و تقویت سیستم مشاوره‌ای حضوری و غیرحضوری در دانشگاه (۵-ع)،
غنی‌سازی اوقات فراغت	برنامه‌ریزی فعالیت‌های هنری و فرهنگی مناسب برای اوقات فراغت دانشجویان (۱-ع)، تدارک برنامه‌های ورزشی مناسب برای دانشجومعلم‌ان در اوقات فراغت (۲-ع)،
فراهم‌سازی محیطی آرام و بانشاط	زیباسازی فضاهای آموزشی (۲-ع)، توسعه فضای سبز و توسعه امکانات ورزشی در سراهای دانشجویی (۵-ع)، فراهم ساختن محیط شاد و بانشاط در خوابگاه (۶-ع)، فراهم نمودن محیطی آرام و مناسب برای دانشجومعلم‌ان در پردیس‌های دانشگاه (۸-ع)، مشارکت دانشجومعلم‌ان در همه برنامه‌های آموزشی، تربیتی و فرهنگی (۶-ع)، برقراری روابط دوستانه استادان و مسئولین با دانشجومعلم‌ان (۶-ع)، افزایش میزان مشارکت‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی دانشجویان در قالب گروه‌ها و تشکلهای دانشجویی (۵-ع)، داشتن نظم و ثبات در برنامه‌ریزی‌های آموزشی، فرهنگی و اجرایی پردیس‌ها (۲-ع)،
تولید بسته‌های آموزشی	تهیه و تدارک بسته‌های آموزشی در حوزه سلامت روان و مهارت‌های زندگی برای دانشجومعلم‌ان (۳-ع)، تولید محتواهای سلامت روان و کتاب‌های خودیاری برای دانشجویان (۵-ع)،

مقوله‌های فرعی	کدهای استخراج‌شده
کمک به ارضای نیازهای جسمانی و روانی	-افزایش کیفیت خدمات تغذیه‌ای، اقامتی، ورزشی و رفاهی در کنار جلب اعتماد دانشجویان (۵-ع)، کمک به ارضای نیازهای جسمانی و روانی دانشجومعلم‌ان در پردیس‌های دانشگاه (۸-ع)،
اقدامات اصلاحی	-به‌کارگیری استاد راهنماهای حرفه‌ای و متخصص برای کمک به دانشجویان (۷-ع)، عملیاتی کردن طرح «ارتقای سلامت روان دانشجویان» در دوران دانشجویی (۵-ع)، انجام اقدامات پیشگیرانه در پردیس‌ها و مراکز تابعه (۱۶-ع)، مداخلات به‌موقع درمانی و بازتوانی برای دانشجومعلم‌ان (۵-ع)، توسعه مهارت‌های زندگی دانشجویی (۵-ع)،
انتخاب داوطلبان برخوردار از سلامت روانی	- انتخاب داوطلبان برخوردار از ملاک‌های مثبت سلامت روان در مصاحبه ورود به دانشگاه فرهنگیان (۱۲-ع)، عدم انتخاب داوطلبان مبتلا به اختلالات روانی در فرایند مصاحبه ورود به دانشگاه فرهنگیان (۱۲-ع)، انتخاب بهترین‌ها در جلسه مصاحبه ورود به دوره تربیت معلم (۱۰-ع)، اجرای طرح «غربالگری دانشجویان از نظر سلامت روان» در ابتدای ورود به دانشگاه (۵-ع)،
ارزیابی‌های روان-شناختی تکمیلی	- انجام مصاحبه و ارزیابی روان‌شناختی دقیق دانشجویان در ابتدای ورود به دانشگاه فرهنگیان (۱۷-م)، انجام ارزیابی‌های روان‌شناختی تکمیلی در طی چهار سال تحصیل در دانشگاه فرهنگیان (۱۷-م)، اجرای آزمون‌های غربالگری روان‌شناختی بر روی دانشجویان (۱۳-ع)، جدی گرفتن کارنامه سلامت روان توسط مسئولان مربوطه (۱۳-ع)، بررسی پیشینه ژنتیکی و خانوادگی دانشجومعلم‌ان (۱-ع)،

بر اساس اطلاعات جدول ۳، ده (۱۰) مقوله فرعی تحت عناوین «کارگاه‌های آموزشی سلامت روان و مهارت‌های زندگی، اردوهای تفریحی و بازدیدهای علمی، راه‌اندازی و تقویت مراکز مشاوره، غنی‌سازی اوقات فراغت، فراهم‌سازی محیطی آرام و بانشاط، تولید بسته‌های آموزشی، کمک به ارضای نیازهای جسمانی و روانی، اقدامات اصلاحی، انتخاب داوطلبان برخوردار از سلامت روانی و ارزیابی‌های روان‌شناختی تکمیلی» استخراج شدند. پس از کدگذاری محوری داده‌ها، یک مضمون (تم) کلی استخراج شد که در بردارنده ۲ مقوله اصلی و ۱۰ مقوله فرعی بود. آنچه در جدول ۴ آمده، گزارشی از نمونه کدهای استخراج‌شده، مقوله‌های فرعی، مقوله‌های اصلی (مضامین) و مضمون اصلی پژوهش است.

جدول ۴. مضامین و مقوله‌های شناسایی‌شده از مصاحبه با صاحب‌نظران در سؤال دوم پژوهش

مضمون اصلی	مقوله‌های اصلی (مضامین)	مقوله‌های فرعی	نمونه کدهای استخراج‌شده
ارتقای سطح		انتخاب داوطلبان برخوردار از سلامت روانی	- انتخاب داوطلبان برخوردار از ملاک‌های مثبت سلامت روان در مصاحبه ورود به دانشگاه فرهنگیان (۱۰-ع؛ ۱۲-ع)، عدم انتخاب داوطلبان مبتلا به اختلالات روانی در فرایند مصاحبه ورود به دانشگاه فرهنگیان (۱۲-ع)،

مضمون اصلی	مقوله‌های اصلی (مضامین)	مقوله‌های فرعی	نمونه کدهای استخراج شده
سلامت روان دانشجویان معلمان	اقدامات مرحله جذب		اجرای طرح «غربالگری دانشجویان از نظر سلامت روان» در ابتدای ورود به دانشگاه (ع-۵)،
		ارزیابی‌های روان-شناختی تکمیلی	-انجام ارزیابی‌های روان‌شناختی تکمیلی در ابتدای ورود به دانشگاه فرهنگیان و طی چهار سال تحصیل در دانشگاه فرهنگیان (ع-۱۳؛ ع-۱۷-م)، جدی گرفتن کارنامه سلامت روان توسط مسئولان مربوطه (ع-۱۳)، بررسی پیشنهاد ژنتیکی و خانوادگی دانشجوی معلمان (ع-۱)،
		کارگاه‌های آموزشی سلامت روان و مهارت‌های زندگی	-برگزاری کارگاه‌های آموزشی در حوزه‌های سلامت روان و مهارت‌های زندگی (ع-۲؛ ع-۴؛ ع-۶؛ ع-۸؛ ع-۹؛ م-۱۰؛ ع-۱۱؛ ع-۱۴؛ م-۱۵)، استفاده از ظرفیت ساعت فرهنگی برای اجرای برنامه‌های آموزشی در زمینه سلامت روان و مهارت‌های زندگی (ع-۳)، برگزاری کارگاه‌های آموزشی در زمینه سلامت روان و اصلاح رفتار برای دانشجویان (ع-۱۳)،
اقدامات مرحله آماده‌سازی	اردوهای تفریحی و بازدیدهای علمی		- برگزاری اردوهای تفریحی و بازدیدهای علمی برای دانشجوی معلمان در درون استان و خارج استان (ع-۱؛ ع-۶)،
	راه‌اندازی و تقویت مراکز مشاوره		-راه‌اندازی و فعال نمودن مراکز مشاوره در پردیس‌ها و مراکز آموزشی تابعه (ع-۲؛ ع-۸؛ ع-۹؛ م-۱۰؛ ع-۱۳؛ ع-۱۵)، تقویت مراکز مشاوره در پردیس‌ها و مراکز تابعه (ع-۷؛ ع-۱۲)، احیای مراکز مشاوره در پردیس‌ها و مراکز تابعه (ع-۱۲)، ساماندهی مراکز مشاوره و تقویت سیستم مشاوره‌ای حضوری و غیرحضوری در دانشگاه (ع-۵)،
	غنی‌سازی اوقات فراغت		-برنامه‌ریزی و تدارک برنامه‌های ورزشی، هنری و فرهنگی مناسب برای دانشجوی معلمان در اوقات فراغت (ع-۱؛ ع-۲)،
	فراهم‌سازی محیطی آرام و بانشاط		-زیباسازی فضاهای آموزشی، توسعه فضای سبز و توسعه امکانات ورزشی در سراهای دانشجویی (ع-۲؛ ع-۵)، فراهم ساختن محیط شاد و بانشاط در خوابگاه (ع-۶)، فراهم نمودن محیطی آرام و مناسب برای دانشجوی معلمان در پردیس‌های دانشگاه (ع-۲؛ ع-۸)، برقراری روابط دوستانه استادان و مسئولین با دانشجوی معلمان (ع-۶)،
	تولید بسته‌های آموزشی		-تهیه و تدارک محتوا و بسته‌های آموزشی در حوزه سلامت روان و مهارت‌های زندگی برای دانشجوی معلمان (ع-۳؛ ع-۵)،
	کمک به ارضای نیازهای جسمانی و روانی		-افزایش کیفیت خدمات تغذیه‌ای، اقامتی، ورزشی و رفاهی در کنار جلب اعتماد دانشجویان (ع-۵)، کمک به ارضای نیازهای جسمانی و روانی دانشجوی معلمان در پردیس‌های دانشگاه (ع-۵؛ ع-۸)،
	اقدامات اصلاحی		-به کارگیری استاد راهنماهای حرفه‌ای و متخصص برای کمک به دانشجویان (ع-۷)، عملیاتی کردن طرح «ارتقای سلامت روان دانشجویان»

مضمون اصلی	مقوله‌های اصلی (مضامین)	مقوله‌های فرعی	نمونه کدهای استخراج شده
			در دوران دانشجویی (۵-ع)، انجام اقدامات پیشگیرانه در پردیس‌ها و مراکز تابعه (۱۶-ع)، مداخلات به موقع درمانی و بازتوانی دانشجوی معلمان (۵-ع)،

بر اساس نتایج حاصل از تحلیل کیفی داده‌ها (جدول ۴)، می‌توان اظهار داشت که پیرامون ارتقای سطح سلامت روان دانشجوی معلمان در دانشگاه فرهنگیان، از دیدگاه صاحب نظران دو مقوله اصلی تحت عناوین «اقدامات مرحله جذب و مرحله آماده سازی»، شناسایی شدند. همچنین ده مقوله فرعی شامل: «انتخاب داوطلبان برخوردار از سلامت روانی، ارزیابی‌های روان‌شناختی تکمیلی، کارگاه‌های آموزشی سلامت روان و مهارت‌های زندگی، اردوهای تفریحی و بازدیدهای علمی، راه‌اندازی و تقویت مراکز مشاوره، غنی سازی اوقات فراغت، فراهم سازی محیطی آرام و بانشاط، تولید بسته‌های آموزشی، کمک به ارضای نیازهای جسمانی و روانی و اقدامات اصلاحی» مشخص شدند. در مقوله اقدامات مرحله جذب، صاحب نظران معتقد بودند که با غربالگری داوطلبان از نظر سلامت روان در فرایند مصاحبه ورودی، افراد برخوردار از ملاک‌های مثبت سلامت روان برای تحصیل در دانشگاه فرهنگیان انتخاب کردند. همچنین با جدی گرفتن کارنامه سلامت روان و انجام ارزیابی‌های روان‌شناختی تکمیلی از دانشجوی معلمان در طی چهار سال تحصیل در دانشگاه فرهنگیان، می‌توان به ارتقای سطح سلامت روان آن‌ها کمک نمود. در مقوله اقدامات مرحله آماده سازی، صاحب نظران معتقد بودند که برای ارتقای سطح سلامت روان دانشجوی معلمان در دانشگاه فرهنگیان باید کارگاه‌های آموزشی در حوزه‌های سلامت روان و مهارت‌های زندگی برگزار گردد، اردوهای تفریحی و بازدیدهای علمی برای دانشجوی معلمان در درون استان و خارج استان برگزار شود، مراکز مشاوره در پردیس‌ها و مراکز آموزشی تابعه راه‌اندازی و فعال گردد، برنامه‌های ورزشی، هنری و فرهنگی مناسب برای دانشجوی معلمان در اوقات فراغت برنامه‌ریزی و تدارک دیده شود، محتوا و بسته‌های آموزشی در حوزه سلامت روان و مهارت‌های زندگی برای دانشجوی معلمان تهیه شود و کیفیت خدمات تغذیه‌ای، اقامتی، ورزشی و رفاهی به منظور ارضای نیازهای جسمانی و روانی دانشجوی معلمان در پردیس‌های دانشگاه افزایش یابد. همچنین اقدامات پیشگیرانه و مداخلات به موقع درمانی برای دانشجوی معلمان در پردیس‌ها و مراکز تابعه انجام گیرد.

بحث و نتیجه گیری

هدف اصلی این پژوهش تحلیل وضعیت موجود مؤلفه‌های مورد نظر برای ارزیابی سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی جهت پذیرش در دانشگاه فرهنگیان و ارائه راهکارهایی برای بهبود آن بود. بر این اساس، سؤالاتی طرح

گردید که پژوهشگر با جمع آوری داده‌ها به پاسخ‌گویی به آنها پرداخته است. در این بخش ابتدا به بیان یافته‌های حاصله، میزان همخوانی نتایج با یافته‌های سایر پژوهشگران، تبیین یافته‌ها و درنهایت به بیان محدودیت‌های پژوهش و ارائه پیشنهادها کاربردی مبتنی بر نتایج پژوهش پرداخته می‌شود.

تحلیل کیفی داده‌های مرتبط با سؤال اول پژوهش نشان می‌دهد که از دیدگاه صاحب‌نظران، پیرامون مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی دو مقوله اصلی تحت عناوین «شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان و اقدامات متناسب»، شناسایی شدند. همچنین هشت مقوله فرعی، شامل: «شناسایی و ارزیابی خیلی کم مؤلفه‌های سلامت روان، عدم وجود زمان کافی، عدم وجود ابزارهای لازم، عدم ارزیابی دقیق مؤلفه‌های سلامت روان، استفاده از آزمون‌های روانی معتبر، تخصصی بودن ارزیابی سلامت روان، نیاز به مصاحبه‌های عمیق، ارزیابی صلاحیت روانی در حین و پایان تحصیل» مشخص شدند. در مقوله شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان، صاحب‌نظران معتقد بودند که در حال حاضر مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان در فرایند پذیرش (مصاحبه) ورود به دانشگاه فرهنگیان در حد خیلی کم شناسایی و مورد ارزیابی قرار می‌گیرد، به‌منظور شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان در فرایند مصاحبه گران در نظر گرفته نشده است، ابزارهای لازم برای شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان در فرایند مصاحبه داوطلبان در اختیار مصاحبه‌گران تخصصی قرار نمی‌گیرد. همچنین با توجه به وقت کم مصاحبه و در اختیار نداشتن ابزارهای لازم برای شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان توسط مصاحبه‌گران تخصصی در فرایند مصاحبه، ارزیابی دقیقی از مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان صورت نمی‌گیرد. در مقوله اقدامات متناسب، صاحب‌نظران معتقد بودند که بررسی و ارزیابی سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی یک عمل بسیار تخصصی محسوب می‌شود که نیاز به نیروی متخصص مشاوره و روان‌شناسی بالینی در فرایند مصاحبه دارد، برای ارزیابی دقیق مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان در فرایند مصاحبه از آزمون‌های روانی معتبر باید استفاده گردد، بررسی سلامت روان داوطلبان فرایندی پیچیده و تخصصی است که به مصاحبه‌های عمیق‌تر نیاز دارد. همچنین برای ارزیابی سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی نباید به ابتدای تحصیل اکتفا شود باید سلامت روان ایشان طی چهار سال ارزیابی گردد و بهتر است در پایان تحصیل نیز صلاحیت روانی آنها مورد ارزیابی قرار گیرد.

در زمینه وضعیت موجود مؤلفه‌های موردنظر برای ارزیابی سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی جهت پذیرش در دانشگاه فرهنگیان در سایت‌های داخلی و خارجی جستجو انجام شد، ولی پژوهشی یافت نشد؛ اما این یافته به‌طور غیرمستقیم با نتایج پژوهش‌های برداچ، کلاسن و پری^۱ (۲۰۲۲)، تورنر و استاف^۱ (۲۰۲۰)، کیم،

1. Bardach, L., Klassen, R. M., & Perry, N. E.

دارینمرد و مک‌کان^۲ (۲۰۱۸)، جاکوب و همکاران^۳ (۲۰۱۸)، ساتل و همکاران^۴ (۲۰۱۵)، بولز و همکاران^۵ (۲۰۱۴)، کدهاری و مدناوت^۶ (۲۰۱۴)، لاورنس^۷ (۲۰۱۳)، هینز^۸ (۲۰۱۳)، شیربگی، غلامی و احمدی (۱۳۹۷) و نامداری (۱۳۹۷) به نوعی همسویی دارد. نتایج پژوهش برداچ، کلاس و پری (۲۰۲۲) نشان می‌دهد که ویژگی‌های روان‌شناختی معلم شامل انگیزه، خودکارآمدی، اسنادهای علی، شخصیت، انتظارات، عوامل معلمی مرتبط با احساسات، هوش هیجانی، اشتیاق و ذهن‌آگاهی هستند که بر تدریس کارآمد مؤثرند. یافته‌های پژوهش تورنر و استاف (۲۰۲۰) نیز نشان می‌دهد که هوش هیجانی، نقش مهمی در اثربخشی معلم دارد و در گزینش دانشجومعلمان بایستی به این ویژگی شخصیتی توجه زیادی شود. یافته‌های پژوهش کیم، دارینمرد و مک‌کان (۲۰۱۸) نیز نشان داد که شخصیت معلم، اندازه‌های ذهنی از اثربخشی معلم را پیش‌بینی می‌کند و مؤلفه شخصیت باید به عنوان بخشی از فرایند گزینش دانشجومعلم مدنظر قرار بگیرد. نتایج پژوهش جاکوب و همکاران (۲۰۱۸) نیز نشان داد که از طریق کاربرد ترکیبی مصاحبه، مشاهده و اجرای فنون ارزیابی، بهتر می‌توان به غربالگری متقاضیان شغل معلمی دست یافت. یافته‌های پژوهش ساتل و همکاران (۲۰۱۵) نیز نشان داد که شش سازه روان-شناختی برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، وجدان کاری، تاب‌آوری، خودتنظیمی و توانایی شناختی به‌طور مثبتی با گزینش داوطلبان برای حرفه معلمی رابطه مثبتی دارد. همچنین بولز و همکاران (۲۰۱۴) در پژوهشی الگویی برای انتخاب داوطلبان حرفه معلمی که در آن، طیف گسترده‌ای از ارزیابی‌ها در زمینه توانایی تفکر، تعامل اجتماعی، علایق درونی، توانایی استدلال و تصمیم‌گیری را باشد ارائه دادند. نتایج پژوهش کدهاری و مدناوت (۲۰۱۴) نیز نشان می‌دهد که هوش هیجانی، یک پیش‌بینی‌کننده مثبت معناداری برای خودارزیابی مثبت و درک ابعاد واقعی سلامت روانی در میان معلمان مدارس خصوصی و دولتی است. یافته‌های پژوهش لاورنس (۲۰۱۳) نیز نشان می‌دهد که برخورداری از سلامت روانی مناسب، شاخصی از بهزیستی روان‌شناختی مطلوب برای گزینش داوطلبان حرفه معلمی است و داوطلبان باید از نظر بهزیستی روان‌شناختی غربال‌گری شوند. همان‌طور نتایج پژوهش هینز (۲۰۱۳) نشان داد که معیارهایی چون تعهد فرد، زیبایی‌شناسی، مهارت‌های شناختی، تفکر انتقادی، ویژگی‌های فرهنگی، خصوصیات عاطفی، خلاقیت، رشد اخلاقی، رشد اجتماعی و رشد معنوی داوطلبان، از جمله مؤلفه‌های

-
1. Turner, K., & Stough, C
 2. Kim, L. E., Dar-Nimrod, I., & MacCann, C
 3. Jacob, B. A., & et al
 4. Sautelle, E., & et al
 5. Bowles, T., & et al
 6. Choudhary, S., & Madnawat, A. V. S
 7. Lawrence, M
 8. Heinz, M

مهمی هستند که باید به عنوان معیارهای جذب داوطلبان حرفه معلمی مدنظر قرار گیرد. همچنین در داخل کشور یافته‌های پژوهش شیربگی، غلامی و احمدی (۱۳۹۷) نشان می‌دهد که در اولویت‌بندی مشکلات مصاحبه داوطلبان حرفه معلمی، رتبه نخست مربوط به مشکلات شخصی داوطلبان و سپس شاخص‌های روان‌سنجی است. نتایج پژوهش نامداری (۱۳۹۷) نیز نشان داد که اشکالات بسیاری در گزینش داوطلبان ورود به دوره تربیت معلم در ایران وجود دارد که مهم‌ترین آن به شکل برگزاری جلسات مصاحبه و معاینه برمی‌گردد که کمترین زمان برای گردآوری اطلاعات مورد نیاز از داوطلبان صرف می‌شود.

در تبیین این یافته می‌توان عنوان کرد از آنجایی که سلامت روان معلم به عنوان یک مؤلفه اساسی در ارتقای سلامت روان دانش‌آموزان نقش بسیار مهمی دارد، همان‌طور که نتایج پژوهش‌های پیشین نیز نشان داده‌اند و همچنین نتایج پژوهش حاضر که نشان می‌دهد از نظر صاحب‌نظران مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان در فرایند پذیرش ورود به دانشگاه فرهنگیان در حد خیلی کم شناسایی و مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و ابزارهای لازم برای شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های سلامت روان در فرایند مصاحبه داوطلبان در اختیار مصاحبه‌گران تخصصی قرار نمی‌گیرد. لذا با توجه موارد مذکور می‌توان گفت که در فرایند مصاحبه، ارزیابی دقیقی از مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان صورت نمی‌گیرد. نتایج برخی از پژوهش‌های صورت گرفته (کرت و هودی‌شل^۱، ۲۰۲۰؛ زیو کوویک^۲، ۲۰۱۸؛ مک‌لین و همکاران^۳، ۲۰۱۷؛ محمدی‌درویش و همکاران، ۱۳۹۴؛ زیمرمن و همکاران^۴، ۲۰۱۲) نیز نشانگر آن است که تعدادی از دانشجو معلمان در دانشگاه‌های تربیت معلم دچار علائم اختلال روانی هستند؛ بنابراین بررسی و ارزیابی دقیق سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی به عنوان یک کار تخصصی نیازمند توجه ویژه سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان نظام تربیت معلم کشور می‌باشد که با به کارگیری نیروهای متخصص مشاوره و روان‌شناسی بالینی در فرایند مصاحبه و استفاده از آزمون‌های روانی معتبر بتوان داوطلبانی را برای ورود به حرفه معلمی انتخاب کرد که دچار علائم بیماری روانی نبوده و از سلامت روان مناسب برای انجام وظایف شغل معلمی برخوردار باشند.

تحلیل کیفی داده‌های مرتبط با سؤال دوم پژوهش نشان می‌دهد که از دیدگاه صاحب‌نظران پیرامون ارتقای سطح سلامت روان دانشجو معلمان در مرحله آماده‌سازی در دانشگاه فرهنگیان، دو مقوله اصلی تحت عناوین «اقدامات مرحله جذب و مرحله آماده‌سازی»، شناسایی شدند. همچنین ده مقوله فرعی شامل: «انتخاب داوطلبان برخوردار از سلامت روانی، ارزیابی‌های روان‌شناختی تکمیلی، کارگاه‌های آموزشی سلامت روان و مهارت‌های

1. Kratt, D., & Houdyshell, M
2. Živković, P
3. McLean, L., & et al
4. Zimmerman, L., & et al

زندگی، اردوهای تفریحی و بازدیدهای علمی، راه‌اندازی و تقویت مراکز مشاوره، غنی‌سازی اوقات فراغت، فراهم‌سازی محیطی آرام و بانشاط، تولید بسته‌های آموزشی، کمک به ارضای نیازهای جسمانی و روانی و اقدامات اصلاحی» مشخص شدند. در مقوله اقدامات مرحله جذب، صاحب‌نظران معتقد بودند که با غربالگری داوطلبان از نظر سلامت روان در فرایند مصاحبه ورودی، افراد برخوردار از ملاک‌های مثبت سلامت روان برای تحصیل در دانشگاه فرهنگیان انتخاب گردند. همچنین با جدی گرفتن کارنامه سلامت روان و انجام ارزیابی‌های روان‌شناختی تکمیلی از دانشجومعلم‌ان در طی چهار سال تحصیل در دانشگاه فرهنگیان، می‌توان به ارتقای سطح سلامت روان آن‌ها کمک نمود. در مقوله اقدامات مرحله آماده‌سازی، صاحب‌نظران معتقد بودند که برای ارتقای سطح سلامت روان دانشجومعلم‌ان در دانشگاه فرهنگیان باید کارگاه‌های آموزشی در حوزه‌های سلامت روان و مهارت‌های زندگی برگزار گردد، اردوهای تفریحی و بازدیدهای علمی برای دانشجومعلم‌ان در درون استان و خارج استان برگزار شود، مراکز مشاوره در پردیس‌ها و مراکز آموزشی تابعه راه‌اندازی و فعال گردد، برنامه‌های ورزشی، هنری و فرهنگی مناسب برای دانشجومعلم‌ان در اوقات فراغت برنامه‌ریزی و تدارک دیده شود، محتوا و بسته‌های آموزشی در حوزه سلامت روان و مهارت‌های زندگی برای دانشجومعلم‌ان تهیه شود و کیفیت خدمات تغذیه‌ای، اقامتی، ورزشی و رفاهی به‌منظور ارضای نیازهای جسمانی و روانی دانشجومعلم‌ان در پردیس‌های دانشگاه افزایش یابد. همچنین اقدامات پیشگیرانه و مداخلات به‌موقع درمانی برای دانشجومعلم‌ان در پردیس‌ها و مراکز تابعه انجام گیرد.

یافته حاضر با نتایج پژوهش‌های بیمز و همکاران^۱ (۲۰۲۳)، رسلر و همکاران^۲ (۲۰۲۲)، واتسون^۳ (۲۰۲۲)، بولتیوتز و اورالوا^۴ (۲۰۲۲)، تام و همکاران^۵ (۲۰۲۰)، پندوری چاکال^۶ (۲۰۲۰)، ولشین و ساویچ^۷ (۲۰۱۸)، اتکین و راجر^۸ (۲۰۱۶) و محمدی جلالی فراهانی (۱۳۹۵) به‌نوعی همسو است. نتایج پژوهش بیمز و همکاران (۲۰۲۳) نشان می‌دهد که برنامه‌های مداخله‌ای هدفمند سلامت روان، می‌تواند اضطراب، افسردگی، استرس و فرسودگی شغلی معلمان را کاهش دهد. نتایج پژوهش رسلر و همکاران (۲۰۲۲) نیز نشان می‌دهد که نیاز به مراقبت‌های روانی در دانشجومعلم‌ان برای آماده شدن برای یک حرفه یاورانه افزایش یافته و باید محیطی فراهم شود که در آن مراقبت و خودمراقبتی آن‌ها توسعه یابد. یافته‌های پژوهش واتسون (۲۰۲۲) نشان داد که معلمان به آموزش بیشتر

1. Beames, J.R., & et al
2. Ressler, M. B., & et al
3. Watson, K
4. Boltivets, S., and Uralova, L
5. Tomé, G., & et al
6. Pandori-Chuckal, J. K
7. Woloshyn, V., & Savage, M
8. Atkins, M. A., & Rodger, S

در مورد نقش خود در حمایت از سلامت روان نیاز دارند و می‌توانند نقش اساسی در حمایت از سلامت روان دانش‌آموزان ایفا کنند. نتایج پژوهش بولتیوتز و اورالوا^۱ (۲۰۲۲) نیز نشان می‌دهد که آماده‌سازی روانی-جسمانی مربیان تربیت‌بدنی انگیزه‌ها، محتوا و جهت فعالیت حرکتی کودکان را در آینده تعیین می‌کند. نتایج پژوهش تام و همکاران (۲۰۲۰) نشان داد که آموزش معلمان در حوزه سلامت روان بر مهارت‌ها و دانش آنان در زمینه مهارت‌های حل مسئله، انگیزش و رهبری مؤثر است. نتایج پژوهش پندوری چاکال (۲۰۲۰) نیز نشان داد که دوره آنلاین سواد سلامت روان برای دانشجومعلمان در تغییر مثبت دانش سلامت روان، نگرش‌های خاص و مهارت مقابله‌ای دانشجومعلمان اثربخشی دارد. همچنین یافته پژوهش ولشین و ساویچ (۲۰۱۸) نشان می‌دهد که سواد سلامت روان دانشجومعلمان شرکت‌کننده در دوره سواد سلامت روان درباره نقش‌های آینده خود در حفظ و ارتقای سالم‌زیستی و سلامت روان خود و دانش‌آموزان، افزایش چشمگیری پیدا کرده بود. همان‌طور نتایج پژوهش اتکین و راجر^۲ (۲۰۱۶) نشان می‌دهد که برگزاری دوره آموزشی برای دانشجومعلمان در زمینه سلامت روان پاسخی به نیاز به دانش، آگاهی و منابع بیشتر برای آنها برای حمایت از سلامت روان خود و دانش‌آموزان است. همچنین نتایج پژوهش محمدی جلالی فراهانی (۱۳۹۵) نشان می‌دهد که راهکارهای لازم برای ارتقای سلامت روان دانشجومعلمان، بهره‌گیری از اعتقادات مذهبی، آموزش سبک‌های مقابله‌ای به‌منظور ارتقای کنترل فردی، فراهم آوردن امکانات زیست‌محیطی، خدمات مشاوره و روان‌درمانی، حمایت‌های اجتماعی نظیر حمایت‌های خانواده، تشکلهای دانشجویی و مهارت‌های یابوری در قالب همیاران سلامت روان است.

در تبیین این یافته می‌توان عنوان کرد از آنجاکه حرفه معلمی، از مشاغل سخت و دشوار محسوب می‌شود که مستلزم مقابله با شماری از حوادث آسیب‌زا است، ضرورت دارد که دانشگاه‌های تربیت‌معلم در مرحله جذب با انتخاب داوطلبان برخوردار از سلامت روان با انجام ارزیابی‌های روان‌شناختی تکمیلی و در مرحله آماده‌سازی با برگزاری کارگاه‌های آموزشی در حوزه‌های سلامت روان و مهارت‌های زندگی، اردوهای تفریحی و بازدیدهای علمی در درون استان و خارج استان، راه‌اندازی و فعال نمودن مراکز مشاوره در پردیس‌ها و مراکز آموزشی تابعه، تدارک برنامه‌های ورزشی، هنری و فرهنگی مناسب برای دانشجومعلمان در اوقات فراغت، تهیه محتوا و بسته‌های آموزشی در حوزه سلامت روان و مهارت‌های زندگی برای دانشجومعلمان و با افزایش کیفیت خدمات تغذیه‌ای، اقامتی، ورزشی و رفاهی در پردیس‌های دانشگاه و همچنین با اجرای اقدامات پیشگیرانه و مداخلات به‌موقع درمانی در پردیس‌ها و مراکز تابعه به ارتقای سطح سلامت روان دانشجومعلمان کمک نمایند.

1. Boltivets, S., and Uralova, L

2. Atkins, M. A., & Rodger, S

همان‌طوری که نتایج برخی از پژوهش‌های صورت گرفته در این زمینه (بیمز و همکاران، ۲۰۲۳؛ تام و همکاران، ۲۰۲۰؛ پندوری چاکال، ۲۰۲۰؛ ولشین و ساویچ، ۲۰۱۸؛ محمدی جلالی فراهانی، ۱۳۹۵) نیز نشان‌دهنده اثربخشی دوره‌های سلامت روان و مهارت‌های مقابله‌ای بر ارتقای سطح سلامت روان دانشجوی معلمان است. لذا می‌توان امیدوار بود که با اجرای راهکارهای پیشنهادی در مرحله آماده‌سازی، به ارتقای سطح سلامت روان دانشجوی معلمان کمک مؤثری شود.

با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان نتیجه گرفت که مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان ورود به دوره تربیت معلم بنا به دلایل گوناگونی به‌طور دقیق توسط مصاحبه‌گران از طریق فرایند پذیرش در دانشگاه فرهنگیان مورد ارزیابی قرار نمی‌گیرد. لذا به‌منظور پذیرش داوطلبانی برخوردار از سلامت روان، برای تحصیل در دانشگاه فرهنگیان و ورود به حرفه معلمی بایستی از نتایج آزمون‌های روانی معتبر در کنار مصاحبه تخصصی در کانون‌های ارزیابی دانشگاه، استفاده نمود و با حساسیت و دقت بیشتری مصاحبه داوطلبان انجام گیرد. همچنین در مرحله آماده‌سازی با برگزاری کارگاه‌های آموزشی در حوزه‌های سلامت روان و مهارت‌های زندگی، اردوهای تفریحی و بازدیدهای علمی، فعال نمودن مراکز مشاوره در پردیس‌ها و واحدهای آموزشی تابعه، تدارک برنامه‌های ورزشی، هنری و فرهنگی مناسب و با افزایش کیفیت خدمات تغذیه‌ای، اقامتی، ورزشی و رفاهی در پردیس‌های دانشگاه و با اجرای اقدامات پیشگیرانه و مداخلات به موقع درمانی در پردیس‌ها و واحدهای تابعه به ارتقای سطح سلامت روان دانشجوی معلمان کمک نمود.

از محدودیت‌های پژوهش حاضر استفاده از اعضای هیئت علمی و مدرسان دانشگاه فرهنگیان به‌عنوان نمونه مورد مطالعه است که این موضوع می‌تواند از قابلیت تعمیم یافته‌ها بکاهد. همچنین عدم انجام پژوهشی مشابه در داخل کشور یکی دیگر از محدودیت‌های پژوهش بود. بر اساس یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود برای ارزیابی دقیق مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان در فرایند پذیرش داوطلبان از آزمون‌های روانی معتبر و از وجود نیروهای متخصص مورد تأیید سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره جمهوری اسلامی ایران استفاده گردد؛ در دوره تربیت معلم، برای ارتقای سطح سلامت روان دانشجوی معلمان در دانشگاه فرهنگیان کارگاه‌های آموزشی در حوزه‌های سلامت روان و مهارت‌های زندگی برگزار گردد؛ اردوهای تفریحی و بازدیدهای علمی برای دانشجوی معلمان در درون استان و خارج استان برگزار شود؛ به‌منظور ارتقای سلامت روان دانشجوی معلمان، مراکز مشاوره در پردیس‌ها و واحدهای آموزشی تابعه راه‌اندازی و فعال گردد؛ برنامه‌های ورزشی، هنری و فرهنگی مناسب برای دانشجوی معلمان در اوقات فراغت برنامه‌ریزی و تدارک دیده شود؛ با افزایش کیفیت خدمات تغذیه‌ای، اقامتی، ورزشی و رفاهی به ارضای نسبی نیازهای جسمانی و روانی دانشجوی معلمان کمک شود؛ اقدامات پیشگیرانه و

مداخلات به موقع درمانی و بازتوانی دانشجویان معلمان توسط متخصصان مربوطه در پردیس‌ها و واحدهای آموزشی تابعه انجام گیرد. همچنین پیشنهاد می‌شود پژوهشگران آتی به انجام پژوهش‌های تطبیقی در زمینه مؤلفه‌های سلامت روان داوطلبان تربیت معلم در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه بپردازند و آن مؤلفه‌ها را با نظام تربیت معلم ایران مقایسه نمایند.

سپاسگزاری

بدین وسیله از اعضای هیئت علمی و مدرسان دانشگاه فرهنگیان که پژوهشگر را در اجرای این پژوهش همراهی کرده‌اند، کمال قدردانی و تشکر را دارم.

تعارض منافع

انجام پژوهش حاضر هیچ گونه تعارض منافع برای پژوهشگر نداشته است.

ORCID

Seyed Sadegh Nabavi

<https://orcid.org/0000-0002-2372-0284>

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

منابع

- احمدآبادی، سمیه؛ لطفی، مریم و علویان، فیروزه (۱۴۰۰). نقش سطح سلامت اجتماعی در مشکلات سلامت روان دانشجویان. *مجله پژوهش سلامت*، ۷(۱)، ۲۳-۱۲.
- جانسون، آربوک؛ و کریستنسن، لری (۲۰۱۴). *پژوهش آموزشی (رویکردهای کمی، کیفی و ترکیبی)*. ترجمه علیرضا کیامنش و همکاران (۱۳۹۵)، تهران: نشر علم.
- جرفی، حسن (۱۴۰۴). بررسی اثربخشی رنگ‌آمیزی ماندالا بر اضطراب امتحان، سلامت روان و توجه در دانش‌آموزان مقطع متوسطه اول شهر اصفهان. *فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۱۶ (۶۲)، ۱۷۱-۱۹۸. DOI: 10.22054/qccpc.2025.78311.3270
- حاجی‌پور، مریم (۱۴۰۳). بررسی هوش معنوی و سلامت روان بین دانشجویان دختر و پسر دانشگاه فرهنگیان یزد. *فصلنامه مطالعات روان‌شناسی و علوم تربیتی*، ۵(۵۲)، ۲۰-۱۱.
- خنفر، حسین؛ و مسلمی، ناهید (۱۳۹۶). *اصول و مبانی روش‌های پژوهش کیفی*. تهران: انتشارات نگاه دانش.
- دانشگاه فرهنگیان (۱۳۹۱). *اساسنامه دانشگاه فرهنگیان*. تهران: انتشارات دانشگاه فرهنگیان.
- دانشگاه فرهنگیان (۱۳۹۵). برنامه راهبردی دانشگاه فرهنگیان در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴. تهران: انتشارات دانشگاه فرهنگیان.
- شیربگی، ناصر؛ غلامی، خلیل؛ و احمدی، هایده (۱۳۹۷). تحلیل کمی و کیفی تجارب و بازخورد شرکت‌کنندگان در مصاحبه‌های استخدای آموزش و پرورش. *مجله علوم تربیتی دانشگاه شهید چمران اهواز*، ۶(۲۵)، ۴۲-۲۳.
- علی‌آبادی، صغرا؛ ابراهیمی، فاطمه؛ شعبانی، زهرا؛ ابراهیمی، مرتضی؛ مقیسه، مهدی؛ آقچه‌لی، یوسف و ساوری، مطهره (۱۴۰۴). رابطه هوش هیجانی و سلامت روان با رضایت شغلی در معلمان دوره ابتدایی استان گلستان. *فصلنامه مطالعات علوم اجتماعی*، ۱(۲)، ۱۲۱-۱۰۷.
- محمدی جلالی فراهانی، مجتبی (۱۳۹۵). بررسی وضعیت سلامت روانی دانشجومعلمان دانشگاه فرهنگیان استان مرکزی و راه‌های ارتقای آن. گزارش پژوهشی، دانشگاه فرهنگیان استان مرکزی، اراک.
- محمدی درویش‌بقال، ناهید؛ پیرچراغعلی، علیرضا؛ نعمتی، معصومه؛ و گیاهپور، هادی (۱۳۹۴). بررسی مقایسه‌ای وضعیت سلامت روان دانشجو معلمان و معلمان. *فصلنامه روان‌شناسی تحلیلی-شناختی*، ۶(۲۲)، ۶۰-۵۳.
- مصلحی، محدثه؛ نعیمی، ابراهیم؛ و واحدی، مهدی (۱۴۰۰). واکاوی فرایند سلامت روان در سالمندان کاربر فضای مجازی. *فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۱۲ (۴۷)، ۹۴-۱۱۰. DOI: 10.22054/QCCPC.2021.60971.2704
- نامداری پژمان، مهدی (۱۳۹۷). طراحی الگوی تضمین کیفیت فرایند آموزش و آماده‌سازی دانشجومعلمان در دانشگاه فرهنگیان. رساله دکتری رشته مدیریت آموزشی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران.

نبوی، سیدصادق؛ سهرابی، فرامرز؛ افروز، غلامعلی؛ دلاور، علی؛ و حسینیان، سیمین (۱۳۹۶). رابطه خودکارآمدی با سلامت روان در معلمان: نقش واسطه‌ای حمایت اجتماعی ادراک شده. فصلنامه پژوهش در سلامت روان‌شناختی، ۱۱(۲)، ۵۰-۶۹.

نبوی، سیدصادق؛ و بختیاری، ابوالفضل (۱۴۰۳). طراحی چارچوب سلامت روان به منظور ارزیابی داوطلبان ورود به دوره تربیت معلم در ایران. فصلنامه توسعه حرفه‌ای معلم، ۹(۱)، ۹۱-۱۳۳. DOI:

10.48310/tpd.2024.15829.1608

یاراحمدیان، مهرداد؛ حسنی، آسنا؛ صابر، زهرا و نظری، نجمه (۱۴۰۳). بررسی ارتباط بین سلامت روان معلمان و کیفیت آموزش در مدارس ابتدایی. فصلنامه علمی-تخصصی سلامت روان در مدرسه. ۲(۴)، ۸۵-۹۳.

References

- Ahmadabadi, S., Lotfi, M., and Alavian, F. (2022). The role of social health level in students' mental health problems. *Journal of Health Research*, 7(1), 12-23. [in Persian]
- Atkins, M. A., & Rodger, S. (2016). Pre-service teacher education for mental health and inclusion in schools. *Exceptionality Education International*, 26(2).
- Bardach, L., Klassen, R. M., & Perry, N. E. (2022). Teachers' psychological characteristics: Do they matter for teacher effectiveness, teachers' well-being, retention, and interpersonal relations? An integrative review. *Educational psychology review*, 34(1), 259-300. <https://doi.org/10.1007/s10648-021-09614-9>.
- Beames, J.R., Spanos, S., Roberts, A., Roberts, A., McGillivray, L., O'Dea, B., & Werner-Seidler, A. (2023). Intervention Programs Targeting the Mental Health, Professional Burnout, and/or Wellbeing of School Teachers: Systematic Review and Meta-Analyses. *Educ Psychol Rev* 35, 26 <https://doi.org/10.1007/s10648-023-09720-w>.
- Boltivets, S., and Uralova, L. (2022). Psychophysiological Training of Physical Culture Teachers and Coaches to Preserve the Mental Health of Teenagers. *Ment Health Hum Resilience Int J*, 6(2), 185-198.
- Bowles, T., Hattie, J., Dinham, S., Scull, J., & Clinton, J. (2014). Proposing a comprehensive model for identifying teaching candidates. *The Australian Educational Researcher*, 41(4), 365-380.
- Choudhary, S., & Madnawat, A. V. S. (2014). Psychosocial predictors of positive self-evaluation and perception of reality dimensions of mental health of teachers in government and private schools. *Indian Journal of Health and Wellbeing*, 5(2), 182.
- Dods, J. (2016). Teacher candidate mental health and mental health literacy. *Exceptionality Education International*, 26(2): 42-61.
- Droogenbroeck, F. V., & Spruyt, B. (2015). Do teachers have worse mental health? Review of the existing comparative research and results from the Belgian Health Interview Survey. *Journal of Teaching and Teacher Education*, 51, 88-100.
- Farhangian University. (2012). Statutes of Farhangian University. Tehran: Farhangian University Publications. [in Persian]
- Farhangian University. (2016). Farhangian University's Strategic Plan in the Horizon of 1404. Tehran: Farhangian University Publications. [Persian]
- Hajipour, M. (2024). A study of spiritual intelligence and mental health among male and female

- students of Farhangian University of Yazd. *Quarterly Journal of Psychological Studies and Educational Sciences*, 5(52), 11-20. [Persian]
- Heinz, M. (2013). Tomorrow's teachers—selecting the best: An exploration of the quality rationale behind academic and experiential selection criteria for initial teacher education programmes. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*, 25, 93-114.
- Henderson Smith, L., Franco, M.P. & Bottiani, J.H. (2023). "We're Teachers Right, We're Not Social Workers?" Teacher Perspectives on Student Mental Health in a Tribal School. *School Mental Health*, 15, 1113–1127, <https://doi.org/10.1007/s12310-023-09607-9>.
- Jacob, B. A., Rockoff, J. E., Taylor, E. S., Lindy, B., & Rosen, R. (2018). Teacher applicant hiring and teacher performance: Evidence from DC public schools. *Journal of Public Economics*, 166, 81-97.
- Kaihoi, C. A., Bottiani, J. H., & Bradshaw, C. P. (2022). Teachers Supporting Teachers: A Social Network Perspective on Collegial Stress Support and Emotional Wellbeing Among Elementary and Middle School Educators. *School Mental Health*, 14(4), 1070-1085.
- Khneifer, H., & Moslemmi, N. (2017). Principles and Foundations of Qualitative Research Methods. Tehran: Negah Danesh Publications. [in Persian]
- Kim, L. E., Dar-Nimrod, I., & MacCann, C. (2018). Teacher personality and teacher effectiveness in secondary school: Personality predicts teacher support and student self-efficacy but not academic achievement. *Journal of Educational Psychology*, 110(3), 309-318.
- Kratt, D., & Houdyshell, M. (2020). Student teachers and mental health: A qualitative study on students' experiences living with a mental health condition. *Journal of Social, Behavioral, and Health Sciences*, 14, 53–67. <https://doi.org/10.5590/JSBHS.2020.14.1.05>.
- Kumar, D. S. (2025). Diploma Course Guidance And Counselling 2024. <http://13.126.40.108:8080/xmlui/handle/123456789/756>.
- Lawrence, M. (2013). Relationship between mental health and teaching: evidence from Brunei Trainee teachers, *International Journal of mental health*, 42(2-3), 73-98.
- Mazzer, K. R., & Rickwood, D. J. (2015). Teachers' role breadth and perceived efficacy in supporting student mental health. *Advances in school mental health promotion*, 8(1), 29-41.
- McLean, L., Abry, T., Taylor, M., Jimenez, M., & Granger, K. (2017). Teachers' mental health and perceptions of school climate across the transition from training to teaching. *Teaching and Teacher Education*, 65, 230-240.
- Mohammadi Darvish Baghal, N., Pircheragh Ali, A., Nemati, M., & Gheyapour, H. (2015). A comparative study of the mental health status of student teachers and teachers. *Quarterly Journal of Analytical-Cognitive Psychology*, 6(22), 53-60. [in Persian]
- Mohammadi Jalali Farahani, M. (2016). Study of the mental health status of student teachers of Farhangian University of Markazi Province and ways to improve it. Research report, Farhangian University of Markazi Province, Arak. [in Persian]
- Nabavi, S. S., & Bakhtiari, A. (2024). Designing a mental health framework to assess candidates entering teacher education courses in Iran. *Journal of Teacher Professional Development*, 9(1), 133-91. DOI: 10.48310/tpd.2024.15829.1608. [in Persian]
- Nabavi, S., Sohrabi, F., Afrooz, GH., Delavar, A., Hosseinian, S. (2017). Relationship between

- self-efficacy and mental health among teachers: the role of perceived social support. *Research in psychological Health*, 11 (2), 50-69. [in Persian]
- Namdari Pejman, M. (2018). Designing a model for ensuring the quality of the education and preparation process of student teachers at Farhangian University. PhD thesis in Educational Management, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran. [in Persian]
- Novita, P. (2021). Motivation in Teacher Education: The Forgotten Element and Its Snowball Effect. *Образование и саморазвитие*, 16(3), 60-70. DOI: 10.26907/esd.16.3.07.
- Pandori-Chuckal, J. K. (2020). Mental Health Liter Mental Health Literacy and Initial Teacher Education: A Program Evaluation. A thesis for the Doctor of Philosophy degree in Psychology, University of Western Ontario.
- Ressler, M. B., Apantenco, C., Wexler, L., & King, K. (2022). Preservice teachers' mental health: Using student voice to inform pedagogical, programmatic, and curricular change. *Action in Teacher Education*, 44(3), 252-268. DOI: 10.1080/01626620.2021.1997832.
- Rojas-Andrade, R., Aranguren Zurita, S., & Prosser Bravo, G. (2024). Teachers as school mental health professionals and their daily practices. *School Mental Health*, 16(2), 566-576. <https://doi.org/10.1007/s12310-024-09664-8>.
- Sautelle, E., Bowles, T., Hattie, J., & Arifin, D. N. (2015). Personality, resilience, self-regulation and cognitive ability relevant to teacher selection. *Australian Journal of Teacher Education (Online)*, 40(4), 54-71. doi.org/10.14221/ajte.2015v40n4.4
- Shelemy, L., Harvey, K., & Waite, P. (2019). Secondary school teachers' experiences of supporting mental health. *The journal of mental health training, education and practice*, 14(5), 372-383.
- Shirbegi, N., Gholami, K., & Ahmadi, H. (2018). Quantitative and qualitative analysis of experiences and feedback of participants in employment interviews in education. *Journal of Educational Sciences, Shahid Chamran University of Ahvaz*, 6(25), 42-23. [in Persian]
- Sims, S., Fletcher-Wood, H., O'Mara-Eves, A., Cottingham, S., Stansfield, C., Goodrich, J., ... & Anders, J. (2025). Effective teacher professional development: New theory and a meta-analytic test. *Review of educational research*, 95(2), 213-254. <https://doi.org/10.3102/00346543231217480>.
- Tomé, G., Gomes, P., Camacho, I., Ramiro, L., and GD Matos, M. (2020). Teachers' Training: Impact on Mental Health, Knowledge and Skills, Psychology and Mental Health Care. *Revista de Humanidades y Ciencias Sociales Núm. 4*(5), 147-164. Doi: 10.31579/2637-8892/101.
- Turner, K., & Stough, C. (2020). Pre-service teachers and emotional intelligence: A scoping review. *The Australian Educational Researcher*, 47(2), 283-305.
- Vela, J. C., Guerra, F., Diaz, Z., Karaman, M. A., & Zamora, E. (2024). Exploring how positive psychology characteristics influence mental health among teacher candidates at a hispanic serving institution. *Journal of Latinos and Education*, 23(4), 1461-1471. <https://doi.org/10.1080/15348431.2023.2274851>.
- Watson, K. (2022). Secondary Teachers' Self-Efficacy in Supporting Student Mental Health Needs. *The High School Journal*, 106(1), 55-75. DOI:10.1353/hsj.2022.a906702.
- Woloshyn, V., & Savage, M. (2020). Increasing teacher candidates' mental health literacy and

- stress coping skills through an elective mental health and wellness course. *International Journal of Inclusive Education*, 24(9), 921-935.
- Zimmermann, L., Unterbrink, T., Pfeifer, R., Wirsching, M., Rose, U., Stössel, U., ... & Bauer, J. (2012). Mental health and patterns of work-related coping behaviour in a German sample of student teachers: a cross-sectional study. *International Archives of Occupational and Environmental Health*, 8(85), 865-876. DOI 10.1007/s00420-011-0731-7.
- Živković, P. (2018). The dimensionality of student teacher professional identity. *International Journal of Education Teacher*, 8(15), 17-27.

استناد به این مقاله: نبوی، سیدصادق. (۱۴۰۵). واکاوی فرایند ارزیابی سلامت روان داوطلبان حرفه معلمی جهت پذیرش در دانشگاه فرهنگیان و ارائه راهکارهایی برای بهبود آن، *فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۱۷(۶۶)، ۹۱-۱۲۰. DOI: 10.22054/qccpc.2025.83799.3401

Counseling Culture and Psychotherapy is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.